

VEILIGHEID

in en om het gebouw
van Kinderconsulent Groningen

Aug 2013

Colofon

Titel	Veiligheid, in en om het gebouw van kinderconsulent Groningen
Opdrachtgever	KCG kinderconsulent Groningen
Auteur(s)	A. de Boer; Bureau de Boer
Projectnummer	DO/A/VE/0003.8

Mét voorafgaande, schriftelijke toestemming of op aangeven van Kinderconsulent Groningen dan wel Bureau de Boer is het toegestaan deze uitgave of delen ervan te vermenigvuldigen of op enige wijze openbaar te maken. **Anderszins niet.**

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1.Hoe ziet sociaal veilig er bij Kinderconsulent Groningen uit?	
1.2.Hoe ziet een fysiek veilige omgeving eruit?	
1.3.Veiligheidsindicatoren	
2. Risico's en wat we doen om deze te beperken	6
2.1.Algemeen	
2.2.Buiten	
<i>Uitstapjes</i>	
<i>Water</i>	
<i>Spelen in de zon</i>	
<i>Spelen in de kou</i>	
2.3.Deuren en ramen	
2.4.Elektra	8
2.5.Spelmateriaal	
2.6.Meubilair	
<i>Kasten</i>	
2.7.Omggaan met messen, gereedschap en kantoormaterialen	
2.8.Roken, drugs en alcohol	
2.9.Verbranding	
3. Incidenten en veiligheid	10
3.1.Fysieke agressie	
<i>Hulpmogelijkheden</i>	
3.2 Verbale agressie	
3.3. Drugs en alcohol	
3.4. Vernieling	
3.5. Wapenbezit	
3.6. Diefstal	
3.7. Vuurwerkbezit en -handel	
3.8. Seksuele intimidatie	
3.9 Ongewenst bezoek in en rond het gebouw	
Literatuurlijst	18
Bijlage I	19
Gordon en Conflicten	
Het belang van ruzie	
Ruzie! Wat doe je eraan?	
De Geen-Verlies-Methode (of win-win methode/overlegmethode) in een behoeften -conflict-situatie	
De voordelen van de Geen-Verlies-Methode	
De 6 fasen van de Geen-Verlies-Methode	
Conflicten oplossen bij kinderen onderling	
Een voorbeeld	
Grenzen stellen via ik-boodschappen	
Bij kleine kinderen	

1. Inleiding

Veiligheid is de basis voor goed functioneren. Wil een kind zich goed kunnen ontwikkelen, dan zal de omgeving veilig moeten zijn. Dit geldt natuurlijk ook voor het personeel en alle andere betrokkenen.

Kinderconsulent Groningen is een veilige plek waar veel ruimte is voor respect, openheid, vriendelijkheid en communicatie. Van ieder die bij Kinderconsulent Groningen betrokken is wordt verwacht dat hij of zij deze waarden hanteert en daarnaast ook respect heeft voor elkaars eigendommen.

Er is hier geen plaats voor (seksuele) intimidatie, agressie, geweld, discriminatie, vandalisme of diefstal.

Veiligheid heeft betrekking op een tweetal aspecten:

- De sociale veiligheid: welzijn en welbevinden.
- De fysieke veiligheid.

1.1. Hoe ziet sociaal veilig er bij Kinderconsulent Groningen uit?

Bij een veilig Kinderconsulent Groningen voelen kinderen en jongeren zich thuis. Ze komen graag naar ons en voelen zich serieus genomen door de medewerkers. Kinderen en jongeren bij Kinderconsulent Groningen pesten niet. We tolereren geen discriminatie en seksuele intimidatie. Kinderconsulent Groningen gaat sociaal onveilig gedrag tegen, maar voorkomt dat gedrag ook door een actieve, positieve stimulering van sociaal gedrag. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het invoeren van gedragsregels en aan een aanbod dat is afgestemd op de wensen en mogelijkheden van individuele kinderen en jongeren. Hierdoor ontstaat een veilig klimaat waarbinnen Kinderconsulent Groningen problemen voorkomt of al in een vroeg stadium kan onderkennen en daarop kan reageren.

Het accentueren van veiligheid is niet alleen bedoeld om kinderen en jongeren een veilige plek te bieden. Ook medewerkers en ander personeel hebben vanzelfsprekend recht op een veilige omgeving.

1.2. Hoe ziet een fysiek veilige omgeving eruit?

Een veilige omgeving bij Kinderconsulent Groningen heeft natuurlijk een goed onderhouden gebouw en een inrichting van de ruimtes die geen gevaar opleveren voor kinderen en jongeren. Medewerkers, jongeren en kinderen weten wat ze moeten doen bij brand en Kinderconsulent Groningen oefent regelmatig het ontruimingsplan. Een aantal zaken heeft Kinderconsulent Groningen al ontwikkeld of zijn in ontwikkeling. Werken aan veiligheid zien wij dan ook als een continu proces.

1.3. Veiligheidsindicatoren:

- Kinderconsulent Groningen waarborgt de sociale veiligheid voor jongeren kinderen en personeel.

Hoe doen wij dat:

- Er zijn gedragsregels voor binnen en buiten afgesproken. Jongeren zijn betrokken geweest bij het opstellen en vastleggen van de regels in het begin bij de start van Kinderconsulent Groningen.
- Het personeel gaat respectvol met elkaar om; we bespreken dit tijdens functionerings of incidentele gesprekken.
- Kinderconsulent Groningen heeft inzicht in de beleving van de sociale veiligheid door jongeren, kinderen en personeel en in incidenten die zich op het gebied van de sociale veiligheid voordoen. Dit komt doordat er nauw en betrokken met kinderen en jongeren wordt omgegaan waardoor gedrag goed gevolgd kan worden.

Hoe doen we dat:

- observeren en ingrijpen bij incidenten (eventueel methode Gordon. Zie bijlagen)
Kinderen en jongeren worden regelmatig bevraagd over hun veiligheidsbeleving.
- De medewerkers die werken bij Kinderconsulent Groningen zijn allen geschoold dan wel door ervaring bekwaam in het hanteren van conflicten en erop gericht de fysieke en pedagogische veiligheid te bewaren.

2. Risico's en wat we doen om deze te beperken

Jaarlijks wordt, door de organisatie, elke ruimte op risico's gecontroleerd.

Er wordt dan een inventarisatie gemaakt. We gaan dan na welke mogelijke gevaren er voor een kind of jongere in een ruimte zijn. We maken afspraken met elkaar om de kans dat er iets mis gaat zo klein mogelijk te maken.

2.1. Algemeen

- Vloeren mogen niet glad zijn.
- I.v.m. uitglijden, lopen kinderen binnen niet op sokken. Zij hebben sloffen of schoenen aan.
- Binnen wordt niet gerend.
- Binnen wordt niet met spullen gegooid, ook niet met ballen.
- Kleine onderdeeljes en kapot speelgoed wordt weggegooid en slingeren niet op de grond.
- Kinderen worden opgetild onder de oksels, in het middel of onder de billen, maar niet aan de handen i.v.m. het uit de kom schieten van elleboog of schouder.
- Er moet - in verband met mogelijke ongelukken - een telefoon aanwezig zijn die daadwerkelijk gebruikt kan worden.
- Er dienen geen hinderlijke drempels te zijn.
- Verlichting moet goed zijn; in de speelruimten moet verlichting afgeschermd zijn.
- M.u.v. vissen zijn er geen (huis)dieren.
- Regelmatige controle van speelgoed en spelmateriaal wordt gedaan. Stuk speelgoed wordt weggegooid of gerepareerd. Vies speelgoed wordt schoongemaakt.
- Er is een verbandtrommel aanwezig.

2.2. Buiten

Algemeen

- Losse obstakels worden niet in fiets- en looproutes geplaatst.
- Een veilige bodem heeft geen gevaarlijke roosters, uitstekende boomwortels, uitstekende putdeksels of losliggende en verzakte tegels. Bij constatering van genoemde punten, worden deze zo spoedig mogelijk verholpen.
- Dagelijks wordt gecontroleerd op de aanwezigheid van glasscherven, scherpe metaalonderdelen en andere gevaarlijke voorwerpen bij de ingang.
- Er wordt altijd direct toezicht gehouden door een medewerker wanneer men buiten is.

Uitstapjes

- Wanneer er een uitstapje wordt gemaakt, heeft minimaal één medewerker een mobiele telefoon bij zich.
- Bij uitstapjes wordt de EHBO trommel meegenomen.
- Iedereen kijkt goed uit bij het lopen (niet op de weg lopen).
- Op elkaar wachten en wachten met oversteken. Als het mogelijk is, wordt er altijd overgestoken bij een zebrapad.

Water

- Alleen kinderen/jongeren met zwemdiploma A en B mogen deelnemen aan activiteiten op het water met toestemming van ouders. Bij deze activiteiten wordt toezicht gehouden. Kinderen die geen zwemdiploma hebben, krijgen zwembandjes om.

Spelen in de zon

Kinderen voelen zich lekker bij mooi weer en spelen graag buiten. De zon zorgt ook voor de aanmaak van vitamine D, dat is goed voor hun botten. Maar te veel zon is niet gezond. Met de juiste bescherming kan veel ellende voorkomen worden.

Regels voor medewerkers zijn:

- Houd de kinderen tussen 12.00 en 15.00 uur zo veel mogelijk uit de zon.
- De kinderen blijven tussen 13.00 uur en 14.00 uur binnen.
- Bij extreem felle zon blijven de kinderen ook tussen 14.00 uur en 15.00 uur binnen.
- Laat kinderen op zonnige dagen zoveel mogelijk in de schaduw spelen.
- Ook als kinderen alleen in de schaduw zitten moeten ze worden ingesmeerd.
- Bij zonnig weer zetten we zoveel mogelijk parasols op en creëren we zoveel mogelijk schaduw plekken.
- Kleding (ook een petje/hoedje), biedt de beste bescherming tegen de zon.
- Ouders wordt gevraagd verzocht zonnehoedjes en eventueel andere zonbescherming mee te geven.
- Wanneer een kind een zonnehoedje bij zich heeft zetten we deze altijd op.
- Wanneer de kinderen niet met water spelen, laten we de kinderen broek en shirt aanhouden.
- Wij gebruiken minimaal beschermingsfactor 20-30. Een kind kan maximaal drie uur in de zon met een hoge beschermingsfactor. Probeer dit echter te beperken.
- Smeer gevoelige zones zoals neus, oren, nek, voeten extra in.
- Waar nodig smeren we de kinderen vaker in.

Spelen in de kou

Wij vinden het belangrijk dat kinderen buiten zijn (voor zover het weer dat toelaat.) Ook in de winter of bij minder mooi weer komen kinderen graag buiten. Bij extreme kou of slecht weer beperken we de duur van het buiten zijn en zorgen we voor goede kleding om onderkoeling te voorkomen.

2.3.Deuren en ramen

Voor deuren en ramen geldt:

- Kinderen mogen niet op vensterbanken klimmen. Ook worden opstapmogelijkheden weggehaald om te voorkomen dat kinderen door / uit ramen vallen.
- Bij ventileren wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van hoge ramen. Indien geventileerd wordt met lage ramen, gaan deze slechts een klein stukje open.
- Deuren die dicht kunnen waaien zijn zoveel mogelijk voorzien van een deurdranger.
- Deuren die open mogen blijven staan zijn zoveel mogelijk voorzien van een deurklem of wig.
- Deuren die op een kier mogen blijven staan zijn zoveel mogelijk voorzien van een deurblok.
- De scharnierzijden van deuren zijn voorzien van vingerstrips om het beklemmen van

vingers te voorkomen.

- De locatie is tijdens openingsuren afgesloten en kunnen alleen van binnenuit geopend worden. Hiermee wordt voorkomen dat iemand onaangekondigd binnenkomt.

2.4.Elektra

- In de meterkasten is een aardlekschakelaar gemonteerd.
- Onbeveiligde lage stopcontacten of stopcontacten bereikbaar vanaf een stoel of bed zijn zoveel mogelijk voorzien van stopcontactbeveiligers.
- Stopcontacten zijn zoveel mogelijk boven 1.35 m hoogte geplaatst.
- Snoeren worden zo weggeborgen dat ze voor kinderen niet toegankelijk zijn.
- Elektrische apparaten zijn zo opgesteld dat ze niet bereikbaar zijn voor kinderen.
- Meterkasten zijn te allen tijde afgesloten.

2.5.Spelmateriaal

Bij de aanschaf van spelmateriaal wordt gelet op de kwaliteit en de leeftijdsgroep waarvoor het bestemd is. Spelmateriaal wordt alleen besteld via erkende leveranciers. Kleine materialen worden alleen gepakt als men daar gericht mee gaat spelen. Als speelgoed gevaar oplevert voor de kinderen wordt het direct verwijderd. Het speelgoed wordt regelmatig gecontroleerd op slijtage of gebreken. Kleine onderdelen en kapot spelmateriaal wordt weggegooid.

2.6.Meubilair

Bij de aanschaf van meubilair wordt gelet op de kwaliteit en de leeftijdsgroep waarvoor het bestemd is. Meubilair wordt alleen besteld via erkende leveranciers. Meubilair wordt gecontroleerd op splinters en afbladderende verf. Wanneer dit geconstateerd wordt, moet het meubilair geschuurd en eventueel op nieuw geverfd worden. Meubilair heeft zo weinig mogelijk hoekige randen en punten. Wanneer dit wel het geval is, worden deze afgeschermd. Meubilair en decorstukken worden zo geplaatst dat ze niet in de looproute staan en dat er voldoende ruimte is om er omheen te lopen.

Kasten

- Kasten zijn zo geconstrueerd of geplaatst dat zij niet kunnen omvallen.
- Zware dingen worden onderin de kasten geplaatst.
- Kinderen mogen niet in kasten klimmen.

2.7.Omgaan met messen, gereedschap en kantoomaterialen

- Kinderen mogen zelf alleen onder begeleiding messen gebruiken.
- Scherpe messen worden buiten bereik van de jongere kinderen gebruikt en bewaard.
- De vaatwasser wordt goed afgesloten als er messen in staan.
- Scherpe messen staan met de punt naar beneden in de vaatwasser.
- Gereedschap is niet om mee te spelen.
- Alleen de oudere kinderen vanaf 6 jaar mogen met gereedschap werken.
- Kinderen krijgen een goede uitleg over en begeleiding bij het werken met gereedschap.

- Er wordt alleen in kleine groepjes, onder begeleiding met gereedschap gewerkt.

2.8.Roken, drugs en alcohol

Onze locatie is rook, drugs en alcoholvrij. (Zie ook hoofdstuk 3, punt 3.3.)

2.9.Verbranding

Om het risico op verbranding zo laag mogelijk te houden, nemen wij de volgende voorzorgsmaatregelen:

- Kinderen zijn alleen onder toezicht in de keuken.
- Alleen jongeren mogen keukenapparatuur bedienen.
- Lucifers en aanstekers worden hoog opgeborgen of in een kast of lade met slot en worden opgeborgen direct na gebruik. Tassen / jassen van volwassenen kunnen ook lucifers / aanstekers bevatten. Deze worden daarom buiten bereik van jongere kinderen opgeborgen.
- Thee- en koffiekopjes worden ver op tafel /aanrecht gezet.
- Als er wordt gekookt of gebakken in pannen, laten we de stelen naar achteren wijzen.
- De achterste pitten worden zoveel mogelijk gebruikt tijdens het koken.
- Wanneer een los kookplaatje wordt gebruikt, staat dit zover mogelijk naar achteren op het aanrecht.
- Jonge kinderen worden uit de keuken gehouden als de oven aan staat.
- Snoeren van apparaten in de keuken worden niet los of binnen bereik van kinderen gehangen.
- De waterkoker is zo geplaatst dat een kind er niet makkelijk bij kan

3. Incidenten en veiligheid

Dit hoofdstuk bevat afspraken en handreikingen ten aanzien van het omgaan met geweld, intimideren, pesten, schelden, drugs, vernieling, diefstal, wapenbezit, en vuurwerk. Het geeft tevens aan welke stappen kunnen worden gezet bij het afhandelen van grensoverschrijdend gedrag.

Ook Kinderconsulent Groningen kan te maken krijgen met grensoverschrijdend gedrag. Om in dergelijke situaties planmatig, verstandig, eenduidig en consequent te kunnen handelen zijn duidelijke richtlijnen noodzakelijk. Om die reden is dit hoofdstuk opgesteld.

Als incident is gedefinieerd: elke gebeurtenis in of om Kinderconsulent Groningen welke de veiligheid of het veiligheidsgevoel van kinderen, jongeren, medewerkers of bezoekers doet of dreigt te verminderen. Ongevallen worden hier niet bedoeld.

Op momenten dat er informatie uitwisseling plaatsvindt over de betrokkenen en/of verdachte van strafbare feiten wordt rekening gehouden met de volgende twee wetten:

1. Wet bescherming persoonsgegevens (WBP): is de algemene kaderwet m.b.t. het uitwisselen van informatie. Artikel 8 WBP bevat een opsomming van de gronden voor een toelaatbare gegevensverwerking/uitwisseling. Dit is op grond van een wettelijk voorschrift, in het kader van publiekrechtelijke taak of als er een gerechtvaardigd belang aanwezig is. Een combinatie is ook mogelijk. De doeleinden van de gegevensuitwisseling moeten gezamenlijk bepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn. Het doel waarvoor de informatie wordt gedeeld, moet verenigbaar zijn met het doel waarvoor de gegevens oorspronkelijk zijn verzameld. De betrokkenen kunnen altijd bezwaar maken, om inzage vragen of om correctie verzoeken m.b.t. de uitwisseling van hun gegevens.
2. Wet Politiegegevens: De politie heeft sinds januari 2008 te maken met de Wet Politiegegevens. De wet beschrijft dat de politie zowel na incidenten als in structurele samenwerkingsverbanden informatie uit mag wisselen met andere instanties. Er moeten drie doeleinden aan ten grondslag liggen; het voorkomen en opsporen van strafbare feiten, het handhaven van de openbare orde, het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven en het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving.

De stappen die gemaakt kunnen worden bij incidenten zijn:

1. Inschatting van de situatie
2. Gesprek met betrokkene en medewerker van Kinderconsulent Groningen
3. Gesprek met ouders / verzorgers
4. Bespreking met collega of als nodig AMK
6. Inschakeling politie (advies, melding, aangifte)
7. Bedenktijd
8. Schorsing
9. Doorverwijzing
10. Verwijdering

1. Inschatting van de situatie

Bij ieder incident worden er eerst gesprekken gevoerd met het slachtoffer of de benadeelde en met de vermeende dader. De situatie wordt ingeschat aan de hand van de volgende vragen:

- Wat is er gebeurd; wie is er bij betrokken; wanneer is het gebeurd?
- Is dit gedrag of vergelijkend ander gedrag bij deze jongere vaker voorgekomen?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Handelt het om leerlingen van de eigen school of dienen andere scholen ingeschakeld te worden?
- Handelt KCG de situatie zelfstandig af?
- Dient de politiecontactfunctionaris op de hoogte te worden gesteld of om advies worden gevraagd?
- Consultatie andere hulpverlenende instellingen

2. Gesprek met de jongere (eventueel het kind in sommige gevallen) en medewerker KCG.

In de preventieve, oftewel ongesanctioneerde, fase zal getracht worden de jongere door middel van gesprekken te bewegen om zijn / haar gedrag te verbeteren. Daarbij zal aandacht worden geschonken aan eventuele individuele problemen van de jongere of het kind die mogelijk verband houden met zijn / haar ongewenst gedrag.

3. Gesprek met ouders / verzorgers

Kinderconsulent Groningen behoudt zich het recht voor om ouders/verzorgers van jongeren of kinderen in te lichten over het gedrag van de jongere/het kind. In alle gevallen waarvan schriftelijk verslag wordt gemaakt worden de ouders in ieder geval geïnformeerd. De ouder/verzorger is daarmee op de hoogte van de stappen die KCG zet t.a.v. het gedrag van de jongere / het kind.

Bij herhaling van het gedrag zal een gesprek plaatsvinden tussen KCG, de jongere/het kind en ouders/verzorgers.

4. Bespreking met collega of advies AMK

Het grensoverschrijdend gedrag wordt besproken met een collega (Bureau de Boer) en een schriftelijk verslag wordt bijgehouden. Dit geldt tevens voor de meldingen van slachtoffers.

6. Inschakeling politie

Indien er sprake is van een door de KCG verboden gedraging waarbij tevens de wet wordt overtreden, wordt ten alle tijden de politie ingeschakeld. Het inschakelen van de politie geschiedt door de leiding van KCG (of namens de leiding). In overleg met de politie worden de ouders in kennis gesteld.

7. Bedenktijd

In deze fase kan de jongere gedurende een bepaalde tijd de toegang tot het gebouw van KCG worden ontzegd. De ouders / verzorgers worden terstond telefonisch en schriftelijk op de hoogte gesteld van deze maatregel.

10. Verwijdering.

Dit is de laatste stap in het model. De jongere/het kind kan helaas niet meer worden toegelaten tot het gebouw van Kinderconsulent Groningen

3.1.Fysieke agressie

Onder fysieke agressie wordt verstaan het uitoefenen van enig feitelijk geweld op het lichaam van een ander. Of het opzettelijk pijn of letsel veroorzaken (onder opzet valt ook het mogelijkheidsbewustzijn) . Onder pijn wordt mede verstaan een min of meer hevig onaangename lichamelijke gewaarwording (bijv. een flinke klap).

We spreken van pesten wanneer er sprake is van langdurig uitoefenen van geestelijk of lichamenlijk geweld door een of meerdere leerlingen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal of fysiek zijn, maar kan ook betekenen dat iemand wordt genegeerd of buitengesloten. Pesten is een fenomeen dat duidelijk moet worden onderkend en herkend. De gevolgen voor het slachtoffer -nu en op latere leeftijd- kunnen desastreus zijn. Dit geldt voor zowel slachtoffer als pester.

Maatregelen

Inschatten van de situatie, waarna er een keuze gemaakt wordt over het wel of niet inschakelen van de politie. Indien het uitgeoefende geweld in geval van eenvoudige mishandeling bestaat uit een niet meer dan geringe lichamenlijke kracht van enige betekenis, (bijv. klap met vlakke hand op rug) kan de KCG kiezen zelf op deze gedraging te reageren. Is er sprake van meer dan geringe lichamenlijke kracht van enige betekenis (bijv. in elkaar trappen van slachtoffer), letsel, structureel agressief gedrag door een dader of als er sprake is van groepsoptreden dan zal ook de politie moeten worden gewaarschuwd.

Primair, indien er sprake is van een situatie die KCG zelf afhandelt:

- Toepassen maatregel(en)
- Politie op de hoogte stellen (in de vorm van een melding)

Secundair, indien er sprake is van een aangifte:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie).
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Hulpmogelijkheden

- Huisarts
- Advies- en Meldpunt kindermishandeling
- Bureau Slachtofferhulp
- Bureau Jeugdzorg
- GGD
- Politie

3.2 Verbale agressie

Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal, zowel schriftelijk als digitaal (telefoon en internet) bedreigen, discrimineren, intimideren, ernstig beledigen of uitschelden van een persoon. We spreken over pesten wanneer één of meerdere leerlingen langdurig verbaal of fysiek geweld uitoefenen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal, non-verbaal of fysiek zijn.

3.3. Drugs en alcohol

Het voorhanden hebben van alcohol of drugs is niet toegestaan, evenals het voorhanden hebben van medicijnen welke niet aantoonbaar in het belang van de eigen gezondheid zijn. Deze moeten worden ingeleverd. Ook het handelen in/verstrekken van drugs of bedoelde medicijnen is verboden. KCG heeft regels ten aanzien van roken, alcohol, cannabis en overige drugs.

Toelichting

Wanneer door signalen of uit een gesprek blijkt dat een jongere/een kind onder invloed is, dan zal KCG hierop moeten reageren. De jongere/het kind die onder invloed van alcohol of drugsaanwezig is, zal hierop aangesproken moeten worden. Enerzijds tast drugs- en alcoholgebruik/-bezit het leefklimaat binnen KCG aan en anderzijds is het een directe bedreiging voor de doelstellingen van KCG. Het onderscheid tussen het voorhanden hebben van drugs voor eigen gebruik dan wel het voorhanden hebben van drugs bestemd voor de handel is moeilijk te trekken. Vandaar de volgende grenslijn: indien jongeren cannabis voorhanden hebben en dit aan anderen uitdelen, al dan niet met winstbejag, wordt de politie ingeschakeld.

KCG verbiedt het om alcohol, drugs of medicijnen die niet aantoonbaar door een arts zijn voorgeschreven binnen het gebouw te brengen. Ingeval KCG kennis heeft dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon drugs/medicijnen binnen het gebouw heeft gebracht of voorhanden of op andere wijze onder zich heeft, wordt deze persoon bewogen tot afgifte van deze goederen. KCG geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

3.4. Vernieling

Wat verstaat KCG daaronder? Het opzettelijk en wederrechtelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of weg maken van een goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort. De dader moet dus de opzet (mogelijkheidsbewustzijn) hebben om genoemde vernieling te plegen en daarbij moet hij dat wederrechtelijk, dus zonder toestemming/instemming van de eigenaar, doen. Ook graffiti valt onder de werking van deze definitie. Immers: het herstellen van de schade brengt zodanige inspanning en kosten met zich mee dat van beschadiging kan worden gesproken.

Maatregelen

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die KCG zelf afhandelt:

- Toepassen maatregelen
- Bemiddeling in schadevergoeding of schadeherstel door de dader
- Eventueel politie op de hoogte stellen of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van:

- Een vernieling met meer dan geringe schade
- Vernieling door een groep
- Getoonde onwilligheid met betrekking tot schadeherstel / schadevergoeding.
- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie).
- Het slachtoffer ondersteunen en stimuleren bij het doen van aangifte.

3.5. Wapenbezit

Het voorhanden hebben van voorwerpen die het karakter van een wapen dragen of die als wapen worden aangewend en waarvan het voorhanden hebben niet noodzakelijk is.

KCG zal dergelijke voorwerpen die het karakter van een wapen dragen (stiletto's, vlindermessen valmessen en dergelijke) alsmede voorwerpen die als wapen kunnen worden gehanteerd (wanneer bijvoorbeeld een schroevendraaier wordt gebruikt om mee te dreigen) innemen.

Vervolgens worden de wapens ter vernietiging aan de politie overgedragen. KCG geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

Maatregelen

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen

Primair, indien er sprake is van een situatie die KCG zelf afhandelt:

- Toepassen maatregelen.
- Ingeleverde wapens en voorwerpen afgeven aan de politie.
- Eventueel politie op de hoogte stellen en/of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie).

3.6. Diefstal

We vertaan hieronder: enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort wegnemen met het oogmerk het wederrechtelijk toe te eigenen. Het doel van het wegnemen moet de toe-eigening zijn; om er als heer en meester over te gaan beschikken.

Als een goed wordt gestolen met de bedoeling om het te verkopen, blijft het diefstal. Immers, er wordt dan gehandeld alsof er als heer en meester over beschikt wordt.

Toelichting

Ingeval van een incidentele kleine diefstal en waarbij de schadevergoeding of teruggave van het gestolen goed kan worden bereikt, treft KCG altijd zelf maatregelen. Indien het gaat om herhaling of om een goed met meer dan geringe waarde dan wel als schadevergoeding of teruggave niet mogelijk is, dan zal KCG naast de te nemen eigen maatregelen ook de politie in kennis stellen.

Maatregelen

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen.

Primair, indien er sprake is van een situatie die KCG zelf afhandelt:

- Toepassen maatregelen.
- Bemiddeling in teruggave of schadevergoeding gestolen goed.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie).
- Het slachtoffer ondersteunen en stimuleren bij het doen van aangifte.

3.7. Vuurwerkbezit en -handel

Het voorhanden hebben van en/of handelen in vuurwerk buiten de daartoe aangewezen periode, als ook het voorhanden hebben van of handelen in verboden vuurwerk ongeacht de periode.

Toelichting

Vuurwerk hoeft op zich niet gevaarlijk te zijn, mits het gaat om goedgekeurd vuurwerk en als het op voorgeschreven wijze wordt afgestoken. Bij het afsteken van vuurwerk in of nabij groepen mensen, zoals bij KCG, is echter reëel gevaar voor (ernstig) letsel aanwezig. Zeker als het afsteken ervan een 'spel' of 'sport' wordt. Ontploffend vuurwerk veroorzaakt doorgaans onrust onder mensen hetgeen tot irritatie of agressie kan leiden. Daarnaast veroorzaakt ontploffend vuurwerk doorgaans een zodanige geluidsoverlast en hinder voor de omgeving. KCG tolereert daarom geen vuurwerk mee te nemen in het gebouw of op het terrein van KCG. Als KCG weet of vermoedt, dat een persoon vuurwerk heeft meegenomen in het gebouw of op het terrein, wordt dit vuurwerk ingenomen.

Als het om een substantiële hoeveelheid gaat, kan dit ter vernietiging aan de politie worden overgedragen. KCG geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

Maatregelen

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen

Primair, indien er sprake is van een situatie die KCG zelf afhandelt:

- Toepassen maatregelen.
- Ingeleverd vuurwerk, indien een substantiële hoeveelheid, afgeven aan de politie.
- Eventueel politie op de hoogte stellen en/of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van

- verboden vuurwerk (strijkers en dergelijke)
- bezit buiten de toegestane periode, van een meer dan geringe hoeveelheid (meer dan één stuk) vuurwerk
- handel in vuurwerk
- afsteken van vuurwerk buiten de toegestane periode

kan KCG:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie).

3.8. Seksuele intimidatie

Hiervan is sprake indien iemand wordt geconfronteerd met ongewenste seksueel getinte aandacht in de vorm van verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag dat door degene die hiermee geconfronteerd wordt als onaangenaam wordt ervaren. Het gaat hierbij om gedrag dat plaatsvindt binnen of in samenhang met de situatie op KCG en kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn.

Wanneer er sprake is van seksueel misbruik door een medewerker van KCG zelf gaat het om een zedenmisdrijf. Bij een zedenmisdrijf geldt een aangifte- en meldplicht. Deze wettelijke aangifte en meldplicht is beperkt tot seksueel misbruik van kinderen/jongeren die op het moment van het misbruik jonger zijn dan achttien jaar.

Toelichting

Het ondergaan van seksuele intimidatie heeft vaak nadelige gevolgen voor betrokkene. Voor kinderen en jongeren kan seksuele intimidatie kan een heel scala van fysieke handelingen omvatten zoals: knuffelen, zoenen, op schoot nemen, handtastelijkheden, weg versperren, tegenaan gaan staan, moed willig botsen.

Seksuele intimidatie kan zich echter ook in verbale vorm manifesteren zoals: iemand op een bepaalde manier aanspreken, seksueel getinte opmerkingen, dubbelzinnigheden, seksueel getinte grappen, schuine moppen, stoere verhalen rond seksuele prestaties, opmerkingen over uiterlijk en kleding, vragen naar seksuele ervaringen, uitnodigingen met bijbedoelingen, afspraakjes willen maken, uitnodiging tot seksueel contact, bedreigingen.

Tevens kan de intimidatie ook in de vorm van non-verbaal gedrag geuit worden zoals: staren, gluren, lonken, knipogen, in kleding gluren, seksueel getinte cadeautjes. Alleen degene die last heeft van seksuele intimidatie kan een klacht indienen bij KCG, al dan niet bij de klachten commissie.

Maatregelen

- De contactpersoon van KCG schat in of er een vertrouwenspersoon moet worden ingeschakeld of een melding moet gedaan bij het AMK.
- Er is een contactpersoon op de locatie aangesteld (C. Middel). Hij/zij is eerste aanspreekpunt bij vragen of klachten.
- Indien sprake van seksuele intimidatie worden bij minderjarigen altijd de ouders/verzorgers van het slachtoffer, na overleg met AMK, en de aangeklaagde op de hoogte gesteld.

3.9 Ongewenst bezoek in en rond het gebouw

Bij ongewenst bezoek kan bijvoorbeeld gedacht worden aan personen in of rond KCG:

- met criminele activiteiten (dealen, heling)
- mensen of personen die komen om iemand te intimideren/mishandelen, bijvoorbeeld ouders die verhaal komen halen bij jongeren, personeel of directie.

Bovenstaande wordt als bedreigend of erg onprettig ervaren. Zeker als daadwerkelijk sprake is van bedreigingen of als er fysiek of verbaal geweld wordt gebruikt heeft dit een negatief effect op het veiligheidsgevoel in en rond Kinderconsulent Groningen.

Wanneer de persoon in kwestie ondanks waarschuwing toch terugkomt, dan heeft elke burger in Nederland het recht om een verdachte op heterdaad aan te houden. De directie kan dit recht dus gebruiken om jongeren, ouders of andere lieden aan te spreken als zij ondanks waarschuwingen toch zonder toestemming KCG betreden. Hetzelfde geldt in geval van lokaalvredebreuk.

Maatregelen

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet de politie in te schakelen.

Primair, indien er sprake is van een situatie die KCG zelf afhandelt:

- Personeel van KCG kan mensen die in en rond KCG lopen en daar niets te zoeken hebben wegsturen en een waarschuwing geven.
- Personeel van KCG kan ouders/verzorgers van verdachte jongere informeren en verzoeken om het ongewenste gedrag te doen stoppen.

Secundair, indien er sprake is van betreding gebouw of terrein ondanks toegangsverbod:

- KCG kan dan betreffende persoon aanhouden (zorg voor getuigen) en de politie bellen. (Let op: aanhouding is niet hetzelfde als vasthouden of opsluiting. Betreffende persoon zou dat namelijk: kunnen aanmerken als 'gijzeling' of wederrechtelijke vrijheidsberoving.)
- Bij herhaling of toename (kwalitatief en/of kwantitatief) van de problematiek dan kan KCG de politie bellen.

Literatuurlijst

Voorbeeld Handelingsprotocol Schoolveiligheid
Handelingsprotocol bij grensoverschrijdend gedrag
Opgevraagd op 15 juli 2013 bij:
<http://www.aob.nl/kixtart/modules/absolutenm/articlefiles/6656-VoorbeeldHandelingsprotocol.pdf>.

HKZ Olleke Bolleke
PROTOCOL Veiligheid
Versie 1
Opgevraagd op 15 juli bij: http://www.ollekebolleke.nl/PDF/OllekeBolleke-Protocol_veiligheid.pdf.

Basisschool De Vendelier
Veiligheid in en om de school
2009-2010
Opgevraagd op 15 juli bij:
http://www.skpoh.nl/de_vendelier/files/ik69nd184za766n5ub3hn0sw8cfadpu5.pdf.

Bijlage

Gordon en opvoeden in geval van conflicten

De basisvoorwaarde bij de Gordon-methode is dat pedagogisch medewerkers goed luisteren naar kinderen en jongeren volgens de actief luisteren methode. Dit zorgt voor een prettige communicatie tussen kind en pedagogisch medewerker en de kinderen onderling. Naast actief luisteren is het belangrijk dat een kind toegesproken wordt vanuit de ik-boodschap. Hierbij betrekken wij het kind bij zijn/haar eigen gedrag.

Omgaan met conflicten is in die zin een wezenlijk deel van het leren omgaan met elkaar, leren rekening houden met elkaar en leren omgaan met winnen en verliezen. Het moet hierbij dan niet gaan over een situatie waarbij machtsmisbruik of pesten aan de orde is, maar het gaat dan over dagelijkse conflicten over mee mogen doen of niet, gebruik van schaars spelmateriaal en/of ruimte etc. Vervolgens gaf zij uitleg op welke manier je vanuit de theorie van Gordon met conflicten om kunt gaan.

Ook bij onderlinge conflicten tussen kinderen blijkt actief luisteren een effectief middel. Op deze manier kan een kind zelf een oplossing aandragen. (zie ook deel A)

- ✓ Elk type conflict vraagt een andere benadering.
- ✓ Niet elk conflict vraagt om inmenging!: Veel kunnen kinderen ook zelf oplossen.

Het belang van ruzie

- Ruzie is voor je kind anders dan voor jou
- Kinderen leren ervan
- Benoem het als een ruzie goed is opgelost

Ruzie! Wat doe je eraan?

1. Helemaal niets
2. Stand-by en observeren
3. "Coachen" met de overlegmethode

De Geen-Verlies-Methode (of win-win methode/overlegmethode) in een behoeften-conflict-situatie

De Geen-Verlies-Methode ook wel de win-win methode genoemd is een methode waarmee iedere opvoeder en ieder kind op hun eigen manier elk conflict dat ze met elkaar hebben, kunnen oplossen door hun eigen unieke oplossingen te zoeken die voor beiden acceptabel zijn. Door het participatieprincipe zal het kind eerder geneigd zijn mee te doen.

De voordelen van de Geen-Verlies-Methode

De Geen-Verlies-Methode biedt de volgende voordelen:

1. meer kans op acceptatie en uitvoering
2. zijn creatiever en effectiever in het oplossen van het conflict
3. kinderen ontwikkelen zo hun denkvermogen
4. minder vijandigheid - meer liefde
5. er is minder doorzettingsvermogen voor nodig
6. de noodzaak van macht wordt geëlimineerd
7. de werkelijke problemen komen naar boven
8. kinderen worden gelijk behandeld als volwassenen

De 6 fasen van de Geen-Verlies-Methode

De methode kan uiteraard pas werkelijk efficiënt zijn wanneer hij stap voor stap wordt uitgevoerd.

Stappen:

1. De aard van het conflict vaststellen en verder definiëren
2. Eventuele alternatieve oplossingen bedenken
3. De alternatieve oplossingen evalueren
4. Beslissen wat de meest aanvaardbare oplossing is
5. Bedenken hoe de oplossing uitgevoerd kan worden
6. Naderhand nog eens nagaan of de oplossing werkt

Dus:

- ✓ Luister naar kinderen
- ✓ Wat is de behoefte van het kind?
- ✓ Zeg wat jouw behoefte is.
- ✓ Vat samen.
- ✓ Zoek samen naar oplossingen (nog niet oordelen!)
- ✓ Kies samen een oplossing die werkt voor beiden

Ik respecteer jouw behoefte, jij respecteert mijn behoefte, we vinden samen een oplossing die werkt!

Conflicten oplossen bij kinderen onderling

- Zet de ruzie stop
- Maak neutrale opmerking:
- “wat is hier aan de hand?”
- Luister actief naar beide partijen:
- Wat wil A? (Behoefte?)
- Wat wil B? (Behoefte?)
- Hoe lossen jullie dit op, wie heeft er een oplossing? (niet oordelen!)
- Welke oplossing kiezen jullie?

Een voorbeeld:

- Benoem wat je hoort en ziet.
- Geef geen oordeel.
- Zeg dat je naar beide partijen gaat luisteren. Om de beurt.
- Stimuleer de kinderen om tegen elkaar te gaan praten.

Luister actief naar partij A: “wat wil je, wat zijn je gevoelens, wat is je frustratie?”
Vat samen. Bijv. “Dus als ik het goed begrijp zijn jullie heel boos omdat zij wéér de bal krijgen, terwijl jullie gisteren ook al niet met deze bal mochten voetballen, klopt dat?”

Luister actief naar partij B: “wat wil je, wat zijn je gevoelens, wat is je frustratie?”
Vat samen. Bijv. “Dus als ik jullie goed begrijp willen jullie deze bal, jullie hebben de bal zelf gevraagd aan een ouder en die vond het goed? Nu zijn jullie boos omdat zij de bal afpakken, klopt dat?”

“Oké dat is duidelijk. Jullie zijn allebei boos en jullie vinden dit allebei heel oneerlijk!”

“Maar hoe nu verder? **Hoe lossen jullie dit op?** Wie weet er een oplossing voor dit moment?”

Alle oplossingen zijn oké, het gaat nu om de hoeveelheid, niet om de kwaliteit. Iedere oplossing wordt serieus genomen door de ouder. Leg uit dat je wil dat beide partijen oplossingen aandragen en dat er nog niet gekozen wordt. Alleen opnoemen.

1. Wij eerst de bal, dan na 10 minuten jullie de bal.
2. We spelen samen voetbal, 2 partijen hebben we al.
3. Wij vandaag, jullie mogen echt morgen de bal!
4. Geen van beiden mag vandaag de bal, we maken een afspraak voor morgen.

5. We vragen of er nog zo'n mooie, echte bal kan komen.

Oké heeft nog iemand een oplossing? Ouder zelf mag ook oplossingen aandragen.

Ouder stimuleert vooral de kinderen zelf na te laten denken.

Neem een positieve houding aan bij iedere oplossing: "Fijn dat je meedenkt!"

Ga vooral niet oordelen, zo van "Ja, ja, dat zou je wel willen." Of: "Mooi niet, dat is niet eerlijk."

Kinderen kiezen dan een oplossing. Misschien nog een beetje bijstellen.

Niemand is 100 % tevreden. Wel 80 % tevreden. Dat is win- win. Er is geen verliezer.

Geef de kinderen een positieve ik- boodschap, omdat ze zelf naar een oplossing hebben gezocht voor hun probleem!

Kinderen die zo gecoacht worden tot het vinden van een oplossing leren zelf de verantwoordelijkheid te dragen voor hun probleem.

Grenzen stellen via ik-boodschappen

- ❖ Als je Fynn bijt heeft ze pijn, ik vind het zielig als ze pijn heeft.
- ❖ Lara als je bloemen plukt kunnen andere mensen er niet naar kijken, dat vind ik jammer
- ❖ Als je je vliegtuig mee aan tafel neemt ben ik bang dat je niet goed eet

Ruilen:

Je bent heel boos hè, Als je boos bent kun je ook op de grond stampen, kijk zo!

Je vindt de bloemen heel mooi hè! We kunnen de bloemen ook laten staan en eraan ruiken. Ruik maar!

Je wilt heel graag je vliegtuig mee aan tafel hè Kijk de andere kinderen hebben ook hun spullen weggelegd. **Is het een (goed) idee** om je vliegtuig op de tafel zetten? Dan kan je hem goed zien. Dan kan jij eten en je vliegtuig ook!

Zo biedt je kinderen een alternatief!

Bron: henderson, 2009, p. 90-91

Bij kleine kinderen

Geen-verlies methode/Overleg methode in het kort. Te gebruiken bij kinderen jonger dan 4 jaar. De volledige methode duurt voor jonge kinderen bijvoorbeeld veel te lang. Je gebruikt dan een kortere variant:

Stap 1

wat is er? Jij wilt dus..en ik wil graag

Stap 2

wat doen we eraan? heb jij een idee? Ik weet ook wat weet jij nog meer?

Stap 3

wat vind je van dit idee?

Stap 4

zullen we het zo doen?

Stap 5

en wanneer?

Stap 6

wat hebben we het mooi opgelost hè?

Bron: Henderson, 2009, p. 73

Literatuur:

Henderson, S. (2009). In balans: opvoeden in de kinderopvang volgens de Gordonmethode. Amsterdam: uitgevrij SWP